

Ecologie

Vossen die de wijken afspeuren opzoek naar openstaande kippenhokken, wilde eenden die samen met meerkoeten, waterhoenders, nijlganzen, futen en zwanen de sloten en meertjes op fleuren en muizen, reigers, duiven en meeuwen die op de Haagse markt genieten van de achtergelaten etenswaren. Wij mensen zijn zeker niet de enige bewoners van de stad. In grote steden zoals Den Haag leven veel verschillende soorten dieren en planten. Vaak is de biodiversiteit in de stad zelfs hoger dan bijvoorbeeld in een weiland. Maar de meeste soorten zie je bijna nooit, terwijl er een paar soorten zijn waar je bijna over struikelt.

De stad is ingericht voor en door ons, mensen. De huizen, wegen, winkels, industriegebieden als ook de parken en sloten zijn gebouwd en aangelegd voor ons gemak en plezier. Maar een aantal dieren en planten profiteren ook van deze door ons gemaakte leefomgeving. In deze opdracht kijken we naar onze omgeving door de ogen van verschillende diersoorten.

De stad als leefgebied

Of een dier ergens kan leven hangt af van drie zaken; voedsel, veiligheid en voortplanting. Wil een soort ergens kunnen overleven, dan moet er genoeg en geschikt eten zijn, de soort moet zich veilig voelen en er moeten voldoende geschikte (veilige) plekken zijn om het nageslacht groot te brengen.

In een stad is er grote afwisseling in de leefgebieden. Huizen, winkelstraten, parken, bosjes, industrieterreinen en slootjes maken samen een divers geheel. Juist door die diversiteit van de omgeving zijn er veel verschillende plaatsen die allemaal andere dier- en plantensoorten aantrekken.

Niet alle soorten zijn even welkom, maar op sommige plaatsen kost het heel veel moeite om bepaalde soorten kwijt te raken. De duiven in de winkelstraten bijvoorbeeld profiteren optimaal van de voedselresten die wij achterlaten. Ze laten zich niet zo snel weggagen, want predatoren die op ze jagen zijn er niet veel (op een overijverige kat na). En om een nest te maken hebben ze genoeg aan een klein hoekje. Ondanks maatregelen als anti-duivenpinnen zijn er nog steeds (te) veel duiven in de stad.

Andere soorten zijn wel welkom in de stad. Dit zijn meestal soorten die hogere eisen stellen aan hun leefomgeving dan duiven. Grote bonte spechten bijvoorbeeld leven in Den Haag vooral in de grotere parken. Alleen daar wordt aan hun voedsel-, veiligheid- en voortplantings eisen voldaan. Om deze diersoort gelegenheid te geven om in aantal toe te nemen kunnen we meer geschikte plekken creëren. Ook kunnen de geschikte plekken voor bonte spechten worden verbonden door plaatsen te maken waar bonte spechten niet door bebouwd gebied hoeven te vliegen. Zo ontstaat één groot geschikt leefgebied voor de grote bonte specht.

deze duiven hebben een geschikt plekje gevonden

Ecologie

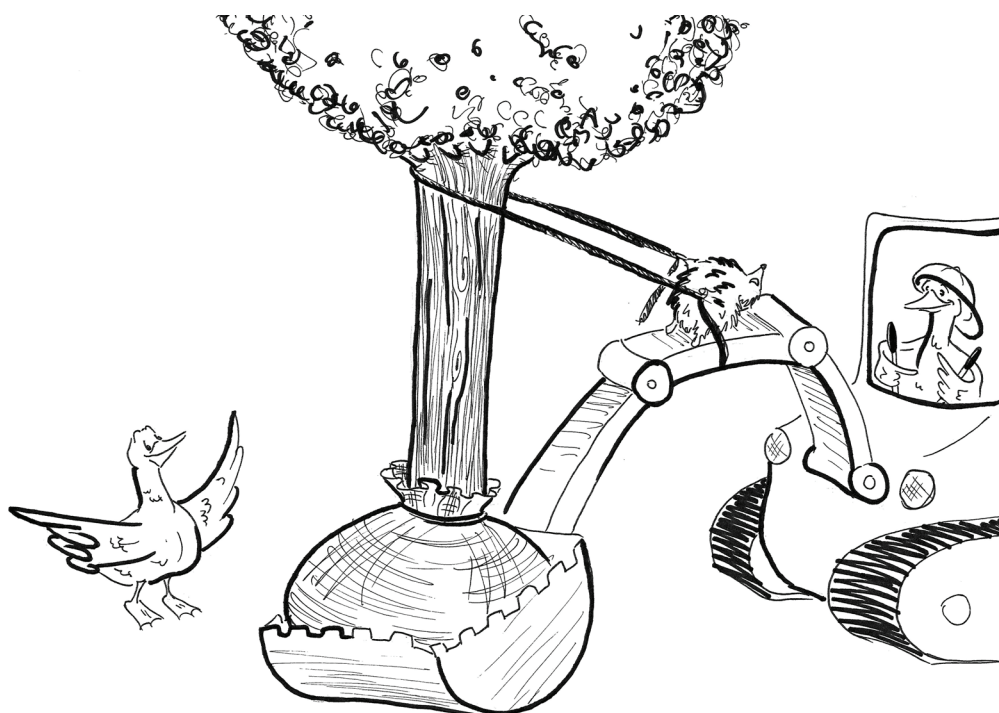
Opdracht 1 (noteer de antwoorden op het antwoordenblad)

- 1) Noem 5 habitats die je in een stad kunt vinden
- 2) Hoe kun je het aantal habitats in een stad vergroten of verkleinen?
- 3) Wat zijn de eisen die een grote bonte specht aan zijn leefomgeving stelt?
- 4) Geef 3 plaatsen aan waar in Den Haag de grote bonte specht zou kunnen leven.

Zoals de grote bonte specht zijn er nog meer soorten in Den Haag te vinden. Elk van deze soorten stelt weer andere eisen aan zijn leefomgeving. De gemeente heeft plannen gemaakt waarin staan van welke soorten de gemeente graag heeft dat in Den Haag voorkomen (doelsoorten), en van welke soorten ze vinden dat ze liever in aantal afnemen (plaagsoorten). Je gaat voor één van deze doel- of plaagsoorten uitzoeken welke eisen ze aan hun leefomgeving stelt.

Opdracht 2 (noteer de antwoorden op het antwoordenblad)

- 1) Kies een soort uit het lijstje: eekhoorn, bruine rat, rosse vleermuis, rosse woelmuis, zandhagedis, kauw, zilvermeeuw, bruin blauwtje, boomklever, halsbandparkiet, ijsvogel en boomvalk (zie voor meer informatie over de soorten in bijlage 1).
- 2) Zoek voor de soort op welke eisen deze stelt aan zijn omgeving. Hoe moet het eruit zien, welk eten is er te vinden, hoe kunnen bedreigingen voor het dier, zowel predatie als gevaar van menselijke invloeden, vermeden worden, hoe groot moet het territorium zijn, indien er een territorium is?
- 3) Ga vervolgens naar buiten en kijk hoe de schoolomgeving aangepast zou moeten worden om een zo ideaal mogelijk habitat voor jouw soort te creëren: wat kan blijven staan, wat moet weg, wat moet er gemaakt worden? **Houd geen rekening met de belangen en behoeften van andere soorten!**
- 4) Denk je dat jouw soort een doelsoort of een plaagsoort is? Beargumenteer je keuze.
- 5) Maak vervolgens een presentatie/verslag van je bevindingen

Ecologie

Opdracht 3 (noteer de antwoorden op het antwoordenblad)

- 1) Presenteer je bevindingen aan je klasgenoten.
- 2) Noteer de bevindingen van 5 klasgenoten die een andere soort onderzocht hebben.
- 3) Beantwoord voor iedere presentatie van je klasgenoten: Welke voorgestelde maatregelen zijn gunstig en welke zijn ongunstig voor jouw soort?

Het is ondoenlijk om aan de wensen van alle dieren tegemoet te komen. Om het alle mensen naar de zin te maken is al geen eenvoudige opgave. In de volgende opdracht is het aan jullie om een afweging te maken tussen de verschillende belangen.

Opdracht 4 (noteer de antwoorden op het antwoordenblad)

- 1) In Den Haag heeft een aantal bewoner een meldpunt zangvogeloverlast in het leven geroepen. Ze hebben erg veel last van het gezang van vogels. Om te zorgen dat het gekwetter ophoudt pleiten ze ervoor dat binnen een straal van 100 meter om huizen heen alle bomen gekapt worden.
 - 1a) Welke groepen mensen zullen het met dit voorstel niet eens zijn?
 - 1b) Welke groepen zullen dit plan ondersteunen?
 - 1c) Wat is jouw oordeel over dit voorstel? Beargumenteer je keuze.
- 2) Er zijn plannen om een weg te verbreden. Om dit mogelijk te maken moet een rij bomen gekapt worden. Vleermuizen maken gebruik van deze bomen. Het kappen van de bomen heeft tot gevolg dat de vleermuizen niet meer kunnen migreren van de ene kant van de stad naar de andere. De kans bestaat dat deze beschermde dieren lokaal zullen uitsterven doordat ze niet genoeg eten meer kunnen vinden.
 - 2a) Welke groepen zullen het met dit voorstel niet eens zijn?
 - 2b) Wie zullen het kappen van de bomen wel steunen?
 - 2c) Wat zou jouw beslissing zijn? Beargumenteer je keuze.

de mus; één van onze bekendste zangvogels

Antwoordenblad

Opdracht 1.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Antwoordenblad 2

Opdracht 2.

1. _____

2. _____

3. _____

Antwoordenblad 3

Opdracht 2.

4. _____

Opdracht 3.

2/3. _____

Antwoordenblad 4

Opdracht 4.

1a. _____

1b. _____

1c. _____

2a. _____

2b. _____

2c. _____

